

*Aprobat
la ședința Consiliului INJ din 21.06.2007
(cu modificările și completările din 13.02.2009, 22.01.2010,
15.03.2011, 27.09.2011, 25.01.2012, 25.01.2013, 27.02.2015, 03.07.2015)*

REGULAMENT privind formarea inițială și absolvire

Regulamentul privind formarea inițială și absolvire este elaborat în conformitate cu Legea privind Institutul Național al Justiției, nr.152 din 08.06.2006

[Clauza de emitere introdusă prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]

Sumar:

- I. Dispoziții generale
- II. Planul de învățământ
- III. Curricula pentru instruirea inițială
- IV. Sistemul de evaluare și notare
- V. Drepturile și obligațiile audienților
- VI. Abateri disciplinare și sancțiuni disciplinare
- VII. Absolvirea Institutului

[Capitolul VIII exclus prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]

I. DISPOZIȚII GENERALE

- 1.1 Calitatea de audient al cursurilor de formare inițială în cadrul Institutului revine:
 - a) persoanei care a participat și a promovat toate probele concursului de admitere și deține un loc de promovare în rezultatul examenelor de admitere, aprobate de Consiliul Institutului;
 - b) persoanei care a fost numită în funcția de grefier, asistent judiciar, șef al secretariatului instanței judecătorești, consilier de probațiune, selectată pentru instruire inițială de către organul competent și înmatriculată la cursurile de instruire inițială prin ordinul Directorului executiv al Institutului.

*[Pct.1.1 lit.b) modificată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]
[Pct.1.1 lit.b) modificată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]*
- 1.2 Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, a grefierilor și executorilor judecătorești numiți în funcție (în continuare – audienți) constituie garanția supremației legii și a aplicării ei uniforme, înfăptuirii justiției în mod independent, imparțial și profesional.
- 1.3 Responsabilitatea pentru formarea inițială a audienților revine Institutului Național al Justiției (în continuare – Institut), care este garantul standardelor profesionale în domeniul justiției, în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, Ministerul Justiției, precum și fiecărui audient prin pregătire individuală.
- 1.4 Durata cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror este de 18 luni, iar a grefierilor, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune numiți în funcție este de 3 luni.

[Pct.1.4 modificat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]
- 1.5 Formarea inițială se organizează la sediul Institutului.

- 1.6 Activitatea de formare inițială este asigurată de personalul didactic și administrativ al Institutului, de judecători, procurori, grefieri asistenți judiciari, șefi ai secretariatelor instanțelor judecătorești și consilieri de probațiune cu o bună pregătire profesională, de cadre didactice din învățământul juridic superior acreditat, de alți specialiști naționali și străini.
[Pct.1.6 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]
- 1.7 Formarea inițială va pune accentul pe domeniile prioritare stabilite prin documentele strategice, pe dezvoltarea de competențe aplicate și etică profesională, pe dobîndirea unor tehnici și abilități non-juridice, pe caracterul practic al temelor studiate.
- 1.8 Formarea inițială a audienților se realizează ținîndu-se seama de necesitatea specializării lor, de dinamica procesului legislativ și constă, în principal, în cunoașterea aprofundată a legislației naționale, a documentelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Comunităților Europene, a dreptului comparat, a normelor deontologice vizînd profesia de judecător sau de procuror, de grefier asistent judiciar, șef al secretariatului instanței judecătorești sau de consilier de probațiune, în abordarea multidisciplinară a instituțiilor cu caracter de noutate, precum și în cunoașterea aprofundată a unor limbi străine, în formarea abilităților de lucru la calculator conectat la rețeaua Internet.
[Pct.1.8 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]
- 1.9 Institutul coordonează formarea inițială din fonduri bugetare, în conformitate cu planurile de învățămînt aprobate de Consiliul Institutului.

II. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

- 2.1 Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror în cadrul Institutului se realizează conform unui plan de formare inițială, aprobat de Consiliul Institutului după coordonarea, în modul stabilit de lege, cu Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor, care include 3 semestre.
[Pct.2.1 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]
[Pct.2.1 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.11/3 din 27.09.2011]
- 2.1.1 Primul semestru – început de specializare și pregătire fundamentală include discipline de pregătire fundamentală atît pentru judecători, cît și pentru procurori. Din acest considerent, grupele de pregătire inițială în primul semestru sînt mixte.
[Pct. 2.1.1 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]
[Pct.2.1.1 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1 din 13.02.2009]
- 2.1.2 Al doilea semestru – de specializare separată pentru judecători și procurori include discipline de specializare. Din acest considerent, grupele de audienți vor fi separate, formînd grupe de judecători și de procurori.
[Pct. 2.1.2 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]
[Pct.2.1.2 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1 din 13.02.2009]
- 2.1.3 Al treilea semestru – de stagiere și aplicativ de proiectare este destinat stagiului de practică în instanțele de judecată și în organele procuraturii sub îndrumarea unui conducător de la locul desfășurării practicii. Audientul–stagiar se va conforma regulilor de ordine interioară din cadrul instituției unde își desfășoară practica. Audientul–stagiar va consemna zilnic activitățile sale practice într-o agendă pe care conducătorul practicii le va confirma prin semnătură. Iar la sfîrșitul stagerii conducătorul practicii va perfecta o caracteristică a audientului–stagiar, cu recomandări pentru evaluarea performanțelor practice ale acestuia.

*[Pct.2.1.3 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1 din 13.02.2009]
[Pct.2.1.3 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.11/3 din 27.09.2011]*

2.1.4 Pe perioada stagiului de practică audienții urmează cursuri aplicative de proiectare la sediul INJ, cu durata de o zi pe săptămână.

[Pct. 2.1.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]

[Pct.2.1.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1 din 13.02.2009]

[Pct.2.1.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.11/3 din 27.09.2011]

2.1.5. Fiecare săptămână de studii constă din 5 zile lucrătoare conform orarului și planului de învățămînt.

[Pct. 2.1.5 inclus prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]

2.2 Formarea inițială a grefierilor, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune numiți în funcție se realizează conform planurilor de formare inițială aprobate de Consiliul Institutului după coordonarea în modul stabilit de lege cu Consiliul Superior al Magistraturii și/sau Ministerul Justiției.

[Pct.2.2 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]

III. CURRICULA PENTRU FORMAREA INIȚIALĂ

3.1 Institutul organizează formarea inițială conform curriculumului.

3.2 Planurile de învățămînt și curriculumul pentru fiecare disciplină din planuri se aprobă de Consiliul Institutului la propunerea Directorului executiv, după coordonarea, în mod obligatoriu, cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și, după caz, cu Ministerul Justiției.

3.3 Înainte de începutul fiecărui an de învățămînt, curricula se va actualiza. Consiliul Institutului aprobă modificările respective.

3.4 La elaborarea planurilor de formare inițială și a curriculumului pentru fiecare disciplină de instruire inițială se vor lua în considerație (nu însă obligatoriu), propunerile Consiliului Europei, ale viitorilor audienți, ale formatorilor Institutului și ale altor specialiști, ale societății civile, inclusiv practica altor state și evaluarea rezultatelor formării inițiale din anii anteriori.

[Pct.3.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]

IV. SISTEMUL DE EVALUARE ȘI NOTARE

4.1 Nivelul de pregătire practică și teoretică a audienților se apreciază cu note de la 1 la 10, prin susținerea unui examen sau colocviu diferențiat, precum și prin acordarea calificativelor admis/respins la disciplinele facultative.

4.2 Aprecierea rezultatelor academice ale audienților se face transparent, obiectiv și imparțial, ținîndu-se cont de următoarele criterii:

- a) cunoștințele acumulate pe parcursul studiilor;
- b) abilitățile de aplicare a cunoștințelor acumulate în practica profesională, de analiză, sinteză și interpretare a legislației materiale și procesuale;
- c) competențele de proiectare, estimare, apreciere, soluționare a situațiilor de caz;
- d) calitatea prezentării, corectitudinea și argumentarea răspunsului;
- e) utilizarea corectă a termenilor juridici;
- f) alte criterii oportune.

- 4.3 Rezultatele academice ale audienților se apreciază continuu și la final.
- 4.4 Aprecierea continuă se realizează ținându-se cont de activitatea individuală, activismul în cadrul orelor practice, de rezultatele testărilor etc. Rezultatele se notează în registrul grupei academice. Nu este obligatorie evaluarea continuă la disciplinele cu sarcina de studii mai mică de 14 ore.
- 4.5 Aprecierea finală se realizează în scris sub formă de examen, colocviu diferențiat sau colocviu. Examenele se susțin în sesiunea semestrială. Colocviile diferențiate și colocviile se susțin după finalizarea orelor la disciplină. Notele se înscriu în borderou care se afișează la sediul Institutului în cel mult 48 ore de la finalizarea evaluării.
- 4.6 Nota la fiecare disciplină reprezintă media dintre nota obținută la aprecierea continuă și cea finală, exprimată în zecimi.
[Pct. 4.6 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/9 din 25.01.2013]
- 4.7 Dacă nota de la evaluare este mai mică decît 5 (cinci) se permite susținerea repetată a acesteia, cu întocmirea unui borderou suplimentar. Toate lucrările scrise se păstrează la Institut pînă la emiterea ordinului de promovare în următorul semestru.
- 4.8 Rezultatele evaluărilor pot fi contestate în 48 ore de la afișarea lor, prin cerere scrisă depusă în anticamera Institutului.
- 4.9 Contestația se examinează de către examinator, în prezența unui reprezentant al administrației Institutului, în 48 ore de la înregistrarea ei.
- 4.10 La soluționarea contestației nota contestată nu poate fi micșorată. Decizia privind admiterea sau respingerea contestației se consemnează în cererea de contestare a audientului. În cazul în care contestația se admite se întocmește și se semnează un borderou suplimentar. Rezultatele examinării contestației se aduc la cunoștința audientului sub semnătură.
- 4.11 Nota finală la fiecare disciplină se înscrie în fișele individuale de evaluare. Fișele individuale de evaluare se păstrează în Institut, împreună cu dosarul personal al audientului.
- 4.12 În caz de absență din motive întemeiate se admite susținerea evaluărilor, conform unui orar suplimentar.
- 4.13 În cazul absenței nemotivate sau nepromovării repetate a evaluărilor, persoana care urmează cursurile de formare inițială poate fi exmatriculată din Institut prin hotărîrea Consiliului, la propunerea Directorului executiv, cu consultarea prealabilă a Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv, a Procuraturii Generale.
- 4.14 Audientul se promovează în următorul semestru prin ordinul Directorului executiv, în baza mediei aritmetice a notelor obținute la disciplinele de studii, exprimată în zecimi și sutimi.
[Capitolul IV expus într-o nouă redacție prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/2 din 25.01.2012]
[Pct. 4.14 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/9 din 25.01.2013]

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AUDIENȚILOR

5.1 Instruirea este o pre-condiție pentru ca judiciarul să fie respectat și demn de respect; de aceea, ea constituie atât o obligație, cât și un drept, care urmează a fi realizat pentru obținerea, menținerea și sporirea abilităților profesionale.

[Pct. 5.1 modificat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]

5.2 Persoanele care urmează cursurile de formare inițială au dreptul:

- a) la pregătirea teoretică și practică în conformitate cu planurile de învățământ aprobate de Consiliul Institutului;
- b) să beneficieze de baza tehnico-materială a Institutului;
- c) să-și expună părerea asupra calității programului de învățământ, cât și asupra calității cursurilor și orelor practice;
- d) să facă propuneri privind perfecționarea procesului de instruire;
- e) să participe la munca de cercetare științifică, la elaborarea studiilor de specialitate, publicațiilor, posterelor și altor materiale;
- f) să participe la conferințe, simpozioane și la alte activități atât în republică, cât și peste hotare;
- g) alte drepturi prevăzute de lege.

[Pct.5.3 exclus prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]

[Pct. 5.3 modificat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]

5.4 Audienții sînt obligați:

- a) să frecventeze orele de studii conform programului stabilit;
- b) să studieze aprofundat disciplinele și să îndeplinească în termenele stabilite sarcinile prevăzute de planurile și programele de studii;
- c) să participe la activitățile științifice preconizate;
- d) să respecte prevederile prezentului Regulament;
- e) să aibă atitudine grijulie față de mijloacele tehnice, materialele didactice, literatura juridică la care au acces în legătură cu studiile;
- f) să dea dovadă de o atitudine cuviincioasă față de colegi și personalul Institutului;
- g) să manifeste amabilitate, respect, răbdare;
- h) să aibă aspect fizic și vestimentație agreabilă;
- i) să se abțină de la acțiuni ce împiedică altor audienți să însușească materialul teoretic și practic;
- j) să se folosească cu grijă de patrimoniul Institutului;
- k) să îndeplinească alte obligații prevăzute de lege.

VI. ABATERI DISCIPLINARE ȘI SANCTIUNILE APLICABILE

6.1 Persoanele care urmează cursurile de formare inițială răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle ce le revin potrivit legii și prezentului Regulament.

6.2 Constituie abateri disciplinare:

- a) desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în perioada de instruire;
- b) atitudinea necuviincioasă față de colegi, personalul didactic sau de conducerea Institutului, precum și față de persoanele cu care intră în contact în perioada efectuării stagiului;
- c) absențele nemotivate de la trei ore de curs pe semestru.

- 6.3 Constituie sancțiuni disciplinare:
- a) avertismentul;
 - b) diminuarea bursei cu pînă la 15% pe o perioadă de la o lună la 3 luni;
 - c) exmatricularea din Institut.
- 6.4 Sancțiunea prevăzută la pct.6.3. lit.a) se aplică în scris de către Directorul executiv, iar sancțiunile prevăzute la pct.6.3. lit.b) și lit.c) se aplică prin hotărârea Consiliului, după consultarea Consiliului Superior al Magistraturii sau, respectiv, a Consiliului Superior al Procurorilor.
- [Pct.6.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]*
- 6.5 Aplicarea sancțiunilor disciplinare este în mod obligatoriu precedată de efectuarea cercetării asupra cazului de abatere disciplinară, cu stabilirea împrejurărilor în care acesta a fost săvîrșit, existenței sau inexistenței vinovăției și a oricăror alte date concludente. Sînt obligatorii ascultarea explicațiilor audientului cercetat și verificarea apărărilor acestuia.
- 6.6 Cercetarea cazului de abatere disciplinară se efectuează de către șeful secției corespunzătoare din Direcția instruire și cercetare în care își face studiile audientul. Persoana cercetată are dreptul să cunoască toate materialele cercetării și să solicite probe în apărare.
- 6.7 Cercetarea cazului de abatere disciplinară se finalizează prin întocmirea de către șeful secției a unei note informative, în care se consemnează rezultatul constatărilor și pe care o transmite Directorului executiv pentru examinare. Directorul executiv examinează cazul și fie că aplică sancțiunea respectivă, fie că transmite cazul Consiliului Institutului spre examinare, după caz.
- 6.8 Ordinul Directorului executiv sau, după caz, hotărîrea Consiliului Institutului de sancționare se motivează și se comunică audientului cercetat în termen de 3 zile de la emitere sau aprobare.
- 6.9 Hotărîrile Consiliului de aplicare a sancțiunilor prevăzute în pct. 6.3. pot fi atacate conform procedurii prevăzute de Codul muncii.
- 6.10 În cazul exmatriculării din Institut, Consiliul poate solicita restituirea în contul Institutului a bursei primite pe perioada formării inițiale.
- 6.11 Audienții Institutului răspund pentru pagubele aduse patrimoniului Institutului, conform dispozițiilor legale.

VII. ABSOLVIREA INSTITUTULUI

- 7.1 Cursurile de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror se finalizează cu examene de absolvire, iar a grefierilor a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune se finalizează cu examene de capacitate la disciplinele stabilite de Consiliul Institutului, după coordonarea cu Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, respectiv cu Ministerul Justiției, constînd în probe teoretice și practice prin care se verifică însușirea cunoștințelor necesare exercitării funcției de judecător, procuror, grefier, asistent judiciar, șef al secretariatului instanței judecătorești, consilier de probațiune.
- [Pct.7.1 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]*

- 7.2 Examenele de absolvire a cursurilor de formare inițială sînt precedate de 40 ore lecții de sinteză.
- 7.3 Examenele de absolvire și examenele de capacitate se desfășoară în două etape: proba scrisă și proba orală.
- 7.4 Proba scrisă se susține la disciplinele fundamentale și constă din întocmirea unor acte procesuale pe baza dosarelor sau a spețelor.
[Pct.7.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1 din 13.02.2009]
[Pct.7.4 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.11/3 din 27.09.2011]
- 7.5 Proba orală se susține la disciplinele de specializare și constă din prezentarea verbală a răspunsurilor la subiecte și, după caz, soluționarea unor spețe.
[Pct.7.5 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.11/3 din 27.09.2011]
- 7.6 Proba scrisă și proba orală se desfășoară în zile diferite. Proba scrisă se desfășoară în două zile, cîte 4 ore în fiecare zi, iar pentru proba orală se acordă, pentru un audient, 60 minute pentru pregătire și pînă la 30 minute pentru răspuns.
[Pct.7.6 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.2/2 din 27.02.2015, în vigoare din 02.03.2015]
[Pct.7.6 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.11/3 din 27.09.2011]
[Pct.7.6 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.3/2 din 15.03.2011]
[Pct.7.6 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1 din 13.02.2009]
- 7.7 Examenele de absolvire și examenele de capacitate se susțin în fața comisiilor separate pentru judecători, procurori, grefieri, asistenți judiciari, șefi ai secretariatelor instanțelor judecătorești și consilieri de probațiune.
[Pct.7.7 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]
- 7.8 Comisiile pentru examenele de absolvire sînt formate din cîte 5 membri și un secretar:
a) președintele comisiei desemnat de Consiliul Institutului;
b) doi membri desemnați de Consiliul Institutului;
c) un membru desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii;
d) un membru desemnat de Procuratura Generală;
e) secretarul desemnat de Consiliul Institutului la propunerea Directorului executiv.
- 7.9 Comisiile pentru examenul de capacitate sînt formate din 3 membri și un secretar:
a) președintele comisiei desemnat de Consiliul Institutului;
b) un membru desemnat de Consiliul Institutului;
c) un membru desemnat de Ministerul Justiției;
d) secretarul desemnat de Consiliul Institutului la propunerea Directorului executiv.
- 7.10 Nota pentru fiecare examen constituie media aritmetică a notelor acordate de fiecare dintre membrii comisiilor pentru examenul de absolvire sau de capacitate, exprimată în unități, zecimi și sutimi.
[Pct. 7.10 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/2 din 25.01.2012]
- 7.11 Rezultatele examenului se afișează la sediul Institutului și se publică pe pagina Web a INJ.
[Pct. 7.11 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]
- 7.12 Rezultatele examenelor de absolvire pot fi contestate, în termen de 3 zile de la afișarea lor, la Comisia pentru examenele de absolvire. Comisia va soluționa contestațiile, în termen de 3 zile, prin emiterea deciziilor respective, care sînt definitive.
- 7.12.1 Contestațiile se soluționează în modul prevăzut la pct.4.9 din prezentul Regulament.

[Pct.7.12.1 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/2 din 25.01.2012]

[Pct.7.12.1 introdus prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.3/2 din 15.03.2011]

- 7.13 Media generală de absolvire a fiecărui absolvent al Institutului este media aritmetică a două note: media generală pe semestre și media examenelor de absolvire.
- 7.14 Persoana care a urmat cursurile de formare inițială și nu a susținut examenele de absolvire se poate prezenta încă o dată pentru susținerea acestor examene la următoarea sesiune de absolvire organizată de Institut.
- 7.15 În cazul absenței din motive neîntemeiate a candidatului la examenele de absolvire sau evaluării finale negative, Consiliul poate solicita restituirea bursei primite pe perioada formării inițiale.
- 7.16 Absolvenților Institutului li se eliberează un atestat, de modelul aprobat de Consiliul Institutului, în care se menționează durata cursurilor, media generală la examenele de absolvire și media generală obținută.

[Pct. 7.16 modificat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.1/4 din 22.01.2010]

[Capitolul VIII exclus prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.6/2 din 03.07.2015, în vigoare de la 03.07.2015]